

บทที่ 3 ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนในชนบท: กรณีศึกษาจังหวัดพังงา ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ระดับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน ด้านการศึกษาสายสามัญ ด้านอาชีพ ด้านสุขภาพอนามัยและการใช้ชีวิตในครอบครัว ด้านการเป็นพลเมืองดี และด้านการมีชีวิตที่สมบูรณ์

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบเจตคติต่อการศึกษาลักษณะการมุ่งอนาคตของประชาชนตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา บทบาททางสังคม อาชีพ และรายได้

ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสังคมวิทยา จิตวิทยาและเศรษฐกิจ กับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน

ตอนที่ 5 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผล

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์สำหรับแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. เกณฑ์ที่ใช้ในการจัดระดับเจตคติต่อการศึกษา แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับเจตคติต่อการศึกษา
4.51 - 5.00	ดีมาก
3.51 - 4.50	ดี
2.51 - 3.50	ปานกลาง
1.51 - 2.50	ไม่ดี
1.00 - 1.50	ไม่ดีมาก

2. เกณฑ์ที่ใช้ในการจัดอันดับลักษณะการมุ่งอนาคต แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับลักษณะการมุ่งอนาคต
4.51 - 5.00	มากที่สุด
3.51 - 4.50	มาก
2.51 - 3.50	ปานกลาง
1.51 - 2.50	น้อย
1.00 - 1.50	น้อยที่สุด

3. เกณฑ์ที่ใช้ในการจัดระดับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน แบ่งเป็น 4 ระดับ โดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความต้องการ
2.51-3.00	มาก
1.51-2.50	ปานกลาง
1.51- 1.50	น้อย
0.00-0.50	ไม่ต้องการ

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	การแจกแจงแบบ t
F	แทน	การแจกแจงแบบ F
χ^2	แทน	ค่าไค-สแควร์
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยด้านสังคมวิทยา ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และบทบาททางสังคม ปัจจัยด้านจิตวิทยา ได้แก่ เจตคติต่อการศึกษา และลักษณะการมุ่งอนาคต ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพ และรายได้ โดยการหาความถี่ และร้อยละ ปรากฏผลดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัย ด้านสังคมวิทยา จิตวิทยาและเศรษฐกิจ

ตัวแปร	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ปัจจัยด้านสังคมวิทยา		
เพศ		
ชาย	201	50.5
หญิง	197	49.5
รวม	398	100
อายุ		
25-35 ปี	209	52.4
36-45 ปี	114	28.6
46-60 ปี	76	19.0
รวม	399	100
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	175	44.2
มัธยมศึกษาตอนต้น	87	22.1
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช	71	18.0
อนุปริญญา/ปวส	27	6.8
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	34	8.6
รวม	394	100

ตาราง 2 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน(คน)	ร้อยละ
บทบาททางสังคม		
เป็นผู้นำชุมชน	88	22.1
ไม่ได้เป็นผู้นำชุมชน	310	77.9
รวม	398	100
ปัจจัยทางด้านจิตวิทยา		
เจตคติต่อการศึกษา		
ดีมาก	35	8.9
ดี	240	60.8
ปานกลาง	115	29.0
ไม่ดี	5	1.3
รวม	395	100
ลักษณะการมุ่งอนาคต		
มากที่สุด	3	0.8
มาก	230	57.5
ปานกลาง	157	39.3
น้อย	5	1.3
รวม	395	98.9
ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ		
อาชีพ		
เกษตรกรรม	115	29.3
ประมง	53	13.5
รับจ้าง	54	13.7
ค้าขาย	49	12.5
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ/เอกชน	47	12.0
แม่บ้าน	75	19.0
รวม	393	100

ตาราง 2 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน(คน)	ร้อยละ
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	165	41.9
5,001 บาท – 10,000 บาท	146	37.1
10,001 บาทขึ้นไป	83	21.1
รวม	394	100

จากตาราง 2 แสดงถึงลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยด้านสังคมวิทยา จิตวิทยา และด้านเศรษฐกิจ ดังต่อไปนี้

1) ปัจจัยด้านสังคมวิทยา

จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 399 คน เป็นเพศชายและหญิงใกล้เคียงกัน ร้อยละ 50.5 และ ร้อยละ 49.5 ตามลำดับ มีอายุระหว่าง 25-35 ปี ร้อยละ 52.4 รองลงมา อายุระหว่าง 36-45 ปี ร้อยละ 28.6

ระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 44.4 รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 22.1

บทบาททางสังคม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งเป็นผู้นำ ร้อยละ 77.9 ส่วนที่มีตำแหน่งผู้นำ ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่ง สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และตำแหน่งอื่นๆ ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โตะอีดหม่อม กรรมการมัสยิด วัด ผู้นำกลุ่มเกษตรกร และอาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐาน(อสม.)

2) ปัจจัยด้านจิตวิทยา

เจตคติต่อการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเจตคติต่อการศึกษาอยู่ในระดับดี ร้อยละ 60.8 รองลงมาคือระดับปานกลาง ร้อยละ 29.1

ลักษณะการมุ่งอนาคต พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีลักษณะการมุ่งอนาคตอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 58.2 รองลงมาคือระดับปานกลาง ร้อยละ 39.7

3) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

อาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 29.3 รองลงมาคือแม่บ้าน ร้อยละ 19.1 รับจ้าง ร้อยละ 13.7 ประมง ร้อยละ 13.5 ส่วนที่เหลือมีอาชีพค้าขาย และข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ /บริษัทเอกชน

รายได้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 41.9 รองลงมาคือรายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาท ร้อยละ 37.1

ตอนที่ 2 ระดับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน ด้านการศึกษาสายสามัญ ด้านอาชีพ ด้านสุขภาพอนามัยและการใช้ชีวิตในครอบครัว ด้านการเป็นพลเมืองดี และด้านการมีชีวิตที่สมบูรณ์ จำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ ดังนี้

2.1 ระดับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยภาพรวมและรายด้าน
ปรากฏผลดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิต
ด้านต่าง ๆ

ความต้องการในการเรียนรู้ ตลอดชีวิต	ระดับความต้องการ			รวม
	น้อย	ปานกลาง	มาก	
ด้านการศึกษาสายสามัญ	86 (22.6)	179 (47.1)	115 (30.3)	380 (100)
ด้านอาชีพ	62 (15.4)	293 (73.3)	45 (11.3)	400 (100)
ด้านสุขภาพอนามัยและการใช้ ชีวิตในครอบครัว	9 (2.2)	224 (56.0)	167 (41.8)	400 (100)
ด้านการเป็นพลเมืองดี	21 (5.3)	277 (69.2)	102 (25.5)	400 (100)
ด้านการมีชีวิตที่สมบูรณ์	37 (9.3)	298 (74.4)	65 (16.3)	400 (100)

จากตาราง 3 แสดงว่าประชาชนมีความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตในระดับปานกลางถึงมาก โดยมีความต้องการ ด้านสุขภาพอนามัยและการใช้ชีวิตในครอบครัวสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านการเป็นพลเมืองดี ด้านการมีชีวิตที่สมบูรณ์ ด้านอาชีพ และด้านการศึกษาสายสามัญตามลำดับ

2.2 ระดับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิต จำแนกตามเนื้อหา/กิจกรรมการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และรูปแบบวิธีการเรียนรู้ ปรากฏผลดังตาราง 4-8

2.2.1 ความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน ด้านการศึกษาสายสามัญ

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน ด้านการศึกษาสายสามัญ จำแนกตามเนื้อหา/กิจกรรมการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และรูปแบบ/วิธีการเรียนรู้

ประเภทความต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
<u>เนื้อหา/กิจกรรมการเรียนรู้</u>			
1. การศึกษาขั้นอ่านออกเขียนได้	1.80	1.15	ปานกลาง
2. การศึกษาระดับประถมศึกษา	1.83	1.11	ปานกลาง
3. การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	2.16	.81	ปานกลาง
4. การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	2.25	.77	ปานกลาง
5. การศึกษาระดับอนุปริญญา	2.31	.84	ปานกลาง
6. การศึกษาระดับปริญญาตรี	2.32	.84	ปานกลาง
<u>แหล่งการเรียนรู้</u>			
7. รายการทางวิทยุหรือโทรทัศน์ เช่น รายการของ มสธ. รมคำแหง	1.69	.90	ปานกลาง
8. วิทยุทัศน์ วีซีดี	1.62	.94	ปานกลาง
9. อินเทอร์เน็ต บทเรียนสำเร็จรูป	1.81	.92	ปานกลาง
10. โรงเรียนในชุมชน	2.28	.75	ปานกลาง
11. วิทยาลัยชุมชน	2.35	.72	ปานกลาง
12. ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนประจำอำเภอ/จังหวัด	2.26	.74	ปานกลาง

ตาราง 4 (ต่อ)

ประเภทความต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
13. ครูอาสา (ครูอาสาสมัครสอนตามหมู่บ้าน)	2.10	.71	ปานกลาง
14. ห้องสมุดประชาชน	2.13	.80	ปานกลาง
15. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	2.18	.70	ปานกลาง
16. ศาสนสถาน เช่น วัด มัสยิด	2.27	.72	ปานกลาง
รูปแบบและวิธีการเรียนรู้			
17. การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐาน (มีครูอาสาสอนตามหมู่บ้าน)	2.05	.77	ปานกลาง
18. การศึกษาผู้ใหญ่แบบชั้นเรียน (เรียนนอกเวลาเรียนปกติ เช่น เรียนช่วงเย็น/ค่ำ หรือ เสาร์-อาทิตย์)	2.03	.82	ปานกลาง
19. การเรียนแบบวิถีทางไกลของสถานศึกษา เช่น กศน. มสธ. รามคำแหง (ศึกษาด้วยตนเองที่บ้าน ผ่านทางวิทยุ โทรทัศน์ ไปรษณีย์ ตำราเรียน)	1.91	.85	ปานกลาง
20. การเรียนแบบวิธีเรียนด้วยตนเอง (เรียนกับตำราและสื่อต่าง ๆ ด้วยตนเอง และมีการพบกลุ่มเป็นบางครั้ง คล้ายกับการเรียนทางไกล)	1.79	.82	ปานกลาง

จากตาราง 4 แสดงว่าความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนในการศึกษาสายสามัญ ประเภทเนื้อหา/กิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีค่าเฉลี่ยความต้องการสูงสุด คือ การศึกษาระดับปริญญาตรี ($\bar{X} = 2.32$) รองลงมาคือ การศึกษาระดับอนุปริญญา ($\bar{X} = 2.31$) และการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ($\bar{X} = 2.25$)

ส่วนประเภทแหล่งการเรียนรู้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความต้องการสูงสุด คือ วิทยาลัยชุมชน ($\bar{X} = 2.35$) รองลงมาคือ โรงเรียนในชุมชน ($\bar{X} = 2.28$) และศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนประจำอำเภอ/จังหวัด ($\bar{X} = 2.26$)

และประเภทรูปแบบและวิธีการเรียนรู้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความต้องการสูงสุด คือ การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 2.05$) รองลงมาคือ การศึกษาผู้ใหญ่แบบชั้นเรียน ($\bar{X} = 2.03$) และการเรียนแบบวิถีทางไกลของสถานศึกษา ($\bar{X} = 1.91$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิต
ของประชาชน ด้านอาชีพ จำแนกตามเนื้อหา/กิจกรรมการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้
และรูปแบบ/วิธีการเรียนรู้

ประเภทความต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
เนื้อหา/กิจกรรมการเรียนรู้			
1. การเกษตร/การเพาะปลูก เช่น การทำไร่ ทำนา ทำสวน	2.20	.82	ปานกลาง
2. การเลี้ยงสัตว์	1.97	.80	ปานกลาง
3. การประมง เช่น การเลี้ยงปลาในกระชัง การทำนา กุ้ง	1.87	.88	ปานกลาง
4. ตลาดและการค้า/ธุรกิจชุมชน	2.18	.79	ปานกลาง
5. การจัดการสหกรณ์	1.98	.81	ปานกลาง
6. การบริหารจัดการกลุ่มอาชีพในชุมชน	2.10	.82	ปานกลาง
7. การนำเทคโนโลยีใหม่ๆมาใช้ในการเกษตร	2.36	.75	ปานกลาง
8. เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ	2.52	.72	ปานกลาง
9. การลงทุนในกิจการ SME. (ธุรกิจขนาดย่อม)	1.84	.89	ปานกลาง
10. การแปลงสินทรัพย์เป็นทุน	1.81	.88	ปานกลาง
11. สินเชื่อการเงินและการธนาคาร	1.72	.97	ปานกลาง
12. การทำบัญชีครัวเรือน	2.21	.79	ปานกลาง
13. การตัดเย็บเสื้อผ้า	1.94	.95	ปานกลาง
14. งานประดิษฐ์ เช่น การทำดอกไม้ การทำผ้าบาติก	1.88	.94	ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

ประเภทความต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
15. การทำของที่ระลึกสำหรับจำหน่ายนักท่องเที่ยว	1.84	.85	ปานกลาง
16. การจัดทำหีบห่อบรรจุสินค้า	1.65	.91	ปานกลาง
17. การใช้คอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต	2.23	.80	ปานกลาง
18. มัคคุเทศก์ท้องถิ่น	1.76	.96	ปานกลาง
19. การบริการนักท่องเที่ยว เช่น ด้านยานพาหนะ ด้าน การจัดที่พัก	1.74	.93	ปานกลาง
20. การจัดการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์	1.63	.98	ปานกลาง
21. การจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	2.05	.88	ปานกลาง
22. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน	2.23	.80	ปานกลาง
23. เรียนภาษาต่างประเทศ	2.27	.88	ปานกลาง
24. การวางแผนโบราณ/การแพทย์แผนไทย	1.57	.96	ปานกลาง
25. การทำสปา	1.37	.99	ปานกลาง
26. ช่างก่อสร้าง เช่น ช่างไม้ ช่างปูน	1.73	.96	ปานกลาง
27. ช่างยนต์ เช่น ช่อมอเตอร์ รถจักรยานยนต์ เรือ	1.91	.99	ปานกลาง
28. ช่างไฟฟ้า เช่น ช่างซ่อมวิทยุ โทรทัศน์	1.93	1.00	ปานกลาง
29. ช่างตัดผม ช่างเสริมสวย	1.99	.82	ปานกลาง
30. การเรียนทำอาหารและขนมชนิดต่างๆ	2.10	.87	ปานกลาง
31. การแปรรูปอาหารทะเล	2.08	.83	ปานกลาง
32. การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและการ ถนอมอาหาร	2.18	.86	ปานกลาง
33. การผลิตสินค้าโอท็อปและการจัดจำหน่าย แหล่งการเรียนรู้	2.10	.95	ปานกลาง
34. ศูนย์สาธิตการตลาดประจำหมู่บ้าน	2.08	.78	ปานกลาง
35. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	2.14	.73	ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

ประเภทความต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
36. ที่ทำการกลุ่มแม่บ้าน	2.14	.78	ปานกลาง
37. สหกรณ์ประจำหมู่บ้าน	2.16	.75	ปานกลาง
38. โรงเรียนในชุมชน	2.22	.72	ปานกลาง
<u>แหล่งการเรียนรู้</u>			
39. ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนประจำอำเภอ	2.06	.79	ปานกลาง
40. บ้านผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่ม	2.02	.82	ปานกลาง
41. ศาสนสถาน เช่น วัด มัสยิด	2.20	.82	ปานกลาง
42. รายการโทรทัศน์ รายการทางวิทยุ	1.96	.87	ปานกลาง
43. วิทยุทัศน์ วีซีดี	1.81	.90	ปานกลาง
44. อินเทอร์เน็ต บทเรียนสำเร็จรูป	1.98	.87	ปานกลาง
45. ผู้มีความรู้ในแต่ละอาชีพภายในชุมชน/ปราชญ์ ชาวบ้าน	2.15	.77	ปานกลาง
46. ห้องสมุดประชาชน	2.13	.76	ปานกลาง
<u>รูปแบบและวิธีการเรียนรู้</u>			
47. การจัดฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น (100-150 ชั่วโมง)	2.09	.74	ปานกลาง
48. การจัดหลักสูตรวิชาชีพ (ไม่เกิน 30 ชั่วโมง)	2.06	.71	ปานกลาง
49. การจัดทัศนศึกษาดูงานตามสถานที่ต่างๆ	2.19	.79	ปานกลาง
50. การจัดเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของกลุ่ม อาชีพ	2.08	.79	ปานกลาง
51. รายการโทรทัศน์ รายการวิทยุ	1.87	.82	ปานกลาง
52. วิทยุทัศน์ วีซีดี	1.74	.83	ปานกลาง
53. อินเทอร์เน็ต บทเรียนสำเร็จรูป	1.91	.90	ปานกลาง
54. จัดสัมมนาปัญหาอาชีพ	2.15	.78	ปานกลาง
55. เรียนรู้โดยการปฏิบัติในสถานประกอบการจริง	2.49	.71	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่าความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนในด้านอาชีพ ประเภทเนื้อหา/กิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีค่าเฉลี่ยความต้องการสูงสุด คือ เศรษฐกิจเพียงพอ ตามแนวพระราชดำริ ($\bar{X}=2.52$) รองลงมา การนำเทคโนโลยีใหม่ๆมาใช้ในการเกษตร ($\bar{X}=2.36$) และการเรียนภาษาต่างประเทศ ($\bar{X}=2.27$)

ส่วนประเภทแหล่งการเรียนรู้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความต้องการสูงสุด คือ ศาสนาสถาน เช่น วัด มัสยิด ($\bar{X}=2.20$) รองลงมาคือ ผู้มีความรู้ในแต่ละอาชีพภายในชุมชน/ปราชญ์ชาวบ้าน ($\bar{X}=2.15$) และห้องสมุดประชาชน ($\bar{X}=2.13$)

และประเภทรูปแบบและวิธีการเรียนรู้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เรียนรู้โดยการปฏิบัติในสถานประกอบการจริง ($\bar{X}=2.49$) รองลงมาคือ การจัดทัศนศึกษาดูงานตามสถานที่ต่าง ๆ ($\bar{X}=2.19$) และการจัดสัมมนาปัญหาอาชีพ ($\bar{X}=2.15$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน ด้านสุขภาพอนามัยและการใช้ชีวิตในครอบครัว จำแนกตามเนื้อหา/กิจกรรมการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และรูปแบบ/วิธีการเรียนรู้

ประเภทความต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
เนื้อหา/กิจกรรมการเรียนรู้			
1. การใช้ชีวิตคู่	2.27	.82	ปานกลาง
2. การวางแผนครอบครัว	2.33	.81	ปานกลาง
3. การดูแลสตรีขณะตั้งครรภ์และหลังคลอดบุตร	2.33	.76	ปานกลาง
4. การเลี้ยงดูเด็กและทารก	2.41	.74	ปานกลาง
5. อาหารและโภชนาการ	2.45	.67	ปานกลาง
6. วิธีปฐมพยาบาลเบื้องต้น	2.38	.69	ปานกลาง
7. การป้องกันโรคระบาดและโรคติดต่อภายในชุมชน	2.51	.67	มาก
8. การใช้ยาอย่างถูกวิธี	2.57	.64	มาก
9. การออกกำลังกายอย่างถูกวิธี	2.47	.68	ปานกลาง
10. การป้องกันยาเสพติด	2.60	.81	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ประเภทความต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
11. การปรับปรุงที่อยู่อาศัยให้ถูกสุขลักษณะ	2.47	.69	ปานกลาง
12. การป้องกันอันตรายจากการทำงาน เช่น การใช้เครื่องจักร	2.42	.72	ปานกลาง
13. การป้องกันภัยธรรมชาติ เช่น การป้องกันภัยสึนามิ	2.40	.76	ปานกลาง
14. การใช้สารเคมี ยาฆ่าแมลง	2.30	.83	ปานกลาง
15. การคุ้มครองผู้บริโภค	2.44	.72	ปานกลาง
16. การรักษาสุขภาพจิตที่ดี	2.56	.66	มาก
17. การใช้สมุนไพรในท้องถิ่น	2.45	.68	ปานกลาง
18. การรักษาโรคโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.18	.70	ปานกลาง
<u>แหล่งการเรียนรู้</u>			
19. แกนนำชุมชน อาสาสมัครชุมชน เช่น อสม. ผสส.	2.08	.72	ปานกลาง
20. เอกสารแผ่นพับที่แจกเผยแพร่	1.85	.80	ปานกลาง
21. รายการโทรทัศน์/รายการวิทยุเกี่ยวกับสุขภาพ	2.20	.69	ปานกลาง
22. นิตยสารการรักษาโรคด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น			
หนังสือพิมพ์คอลัมน์ที่เกี่ยวกับสุขภาพ	1.99	.77	ปานกลาง
23. อินเทอร์เน็ต	1.86	.90	ปานกลาง
24. สถานีอนามัย/โรงพยาบาล	2.32	.72	ปานกลาง
25. รถประชาสัมพันธ์	2.00	.76	ปานกลาง
26. เสียงตามสายในชุมชน	1.95	.76	ปานกลาง
<u>รูปแบบและวิธีการเรียนรู้</u>			
27. นิทรรศการ	1.84	.81	ปานกลาง
28. ทัศนศึกษาดูงาน	2.10	.84	ปานกลาง
29. การประชุมสัมมนา/การฝึกอบรม	2.24	.68	ปานกลาง
30. การจัดเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์/เวทีชาวบ้าน	2.03	.79	ปานกลาง
31. การรณรงค์ด้วยสื่อ	2.19	.80	ปานกลาง
32. การสาธิต เช่น วิธีการปฐมพยาบาลเบื้องต้น	2.35	.79	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่าความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนในด้านสุขภาพอนามัยและการใช้ชีวิตในครอบครัว ประเภทเนื้อหา/กิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีค่าเฉลี่ยความต้องการสูงสุด คือ การป้องกันยาเสพติด ($\bar{X}=2.60$) รองลงมา การใช้จ่ายอย่างถูกวิธี ($\bar{X}=2.57$) และการรักษาสุขภาพจิตที่ดี ($\bar{X}=2.56$)

ส่วนประเภทแหล่งการเรียนรู้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความต้องการสูงสุด คือ สถานีอนามัย/โรงพยาบาล ($\bar{X}=2.32$) รองลงมาคือ รายการโทรทัศน์/รายการวิทยุเกี่ยวกับสุขภาพ ($\bar{X}=2.20$) และแกนนำชุมชน/อาสาสมัคร ($\bar{X}=2.08$)

และประเภทรูปแบบและวิธีการเรียนรู้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสาธิต ($\bar{X}=2.35$) รองลงมาคือ การประชุมสัมมนา/การฝึกอบรม ($\bar{X}=2.24$) และการรณรงค์ด้วยสื่อ ($\bar{X}=2.19$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน ด้านการเป็นพลเมืองดี จำแนกตามเนื้อหา/กิจกรรมการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และรูปแบบ/วิธีการเรียนรู้

ประเภทความต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
<u>เนื้อหา/กิจกรรมการเรียนรู้</u>			
1. การเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย	2.35	.68	ปานกลาง
2. ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งในระดับต่างๆ	2.20	.77	ปานกลาง
3. ความรู้เกี่ยวกับการเสียภาษีอากร	2.00	.89	ปานกลาง
4. ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันชีวิตและทรัพย์สิน	2.41	.65	ปานกลาง
5. ความรู้เกี่ยวกับการติดต่อกับหน่วยงานราชการ	2.18	.82	ปานกลาง
6. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายในชีวิตประจำวัน	2.28	.71	ปานกลาง
7. อาสาสมัครเป็นกรรมการการเลือกตั้ง	1.89	.87	ปานกลาง
8. อาสาสมัครเป็นกรรมการ วัด มัสยิด	2.04	.85	ปานกลาง
9. สมัครเข้ารับการเลือกตั้งเป็นนักการเมืองท้องถิ่น	1.81	.87	ปานกลาง

ตาราง 7 (ต่อ)

ประเภทความต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
10. กิจกรรมเผยแพร่ประชาธิปไตย เช่น การรณรงค์ไป ใช้สิทธิเลือกตั้ง การอภิปรายประเด็นใน รัฐธรรมนูญฉบับประชาชน	1.99	.81	ปานกลาง
11. การติดตามการปฏิบัติงานขององค์กรปกครอง ท้องถิ่น	2.02	.83	ปานกลาง
12. กิจกรรมส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติในชุมชน	2.40	.67	ปานกลาง
13. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน	2.41	.68	ปานกลาง
14. การช่วยชาติประหยัดพลังงาน	2.50	.69	ปานกลาง
15. ความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรและการใช้รถใช้ถนน แหล่งเรียนรู้	2.37	.73	ปานกลาง
16. ห้องสมุดประชาชน/ห้องสมุดเคลื่อนที่	2.10	.73	ปานกลาง
17. ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน	2.26	.78	ปานกลาง
18. ป้ายประกาศ	2.07	.71	ปานกลาง
19. หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน	2.20	.74	ปานกลาง
20. นักการเมือง	1.83	.87	ปานกลาง
21. ผู้นำชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้อาวุโส	2.23	.69	ปานกลาง
22. ครู/นักวิชาการในชุมชน	2.31	.74	ปานกลาง
23. ร้านกาแฟในหมู่บ้าน รูปแบบและวิธีการเรียนรู้	1.72	.94	ปานกลาง
24. การเรียนรู้จากกลุ่มผู้สนใจ	2.04	.76	ปานกลาง
25. การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ	2.24	.68	ปานกลาง
26. นิทรรศการ	1.85	.75	ปานกลาง
27. เรียนด้วยตนเอง เสียงตามสาย รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์	2.04	.69	ปานกลาง

ตาราง 7 (ต่อ)

ประเภทความต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
28. เรียนด้วยตนเองจาก อินเทอร์เน็ต บทเรียนสำเร็จรูป	1.87	.87	ปานกลาง
29. กิจกรรมทางศาสนา เช่น การไปวัด มัสยิด			
การศึกษาธรรม การฟังการบรรยายศาสนธรรม	2.43	.66	ปานกลาง
30. การประชุมสัมมนา	2.05	.73	ปานกลาง
31. การจัดเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์	1.99	.77	ปานกลาง
32. การจัดทัศนศึกษาดูงาน	2.07	.76	ปานกลาง
33. การสาธิต เช่น การสาธิตการลงคะแนนเลือกตั้ง	1.91	.80	ปานกลาง
34. การพูดคุยตามร้านกาแฟ	1.49	.92	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงว่าความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนในด้านการเป็นพลเมืองดี ประเภทเนื้อหา/กิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีค่าเฉลี่ยความต้องการสูงสุด คือ การประหยัดพลังงาน ($\bar{X} = 2.50$) รองลงมาคือ การป้องกันชีวิตและทรัพย์สิน ($\bar{X} = 2.41$) และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน ($\bar{X} = 2.41$)

ส่วนประเภทแหล่งการเรียนรู้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความต้องการสูงสุด คือ ครู/นักวิชาการในชุมชน ($\bar{X} = 2.31$) รองลงมาคือ ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ($\bar{X} = 2.26$) และ ผู้นำชุมชน ($\bar{X} = 2.23$)

และประเภทรูปแบบและวิธีการเรียนรู้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา เช่น การไปวัด มัสยิด การศึกษาธรรม การฟังการบรรยายศาสนธรรม ($\bar{X} = 2.43$) รองลงมาคือ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ($\bar{X} = 2.24$) และการทัศนศึกษาดูงาน ($\bar{X} = 2.07$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน ด้านการมีชีวิตที่สมบูรณ์ จำแนกตามเนื้อหา/กิจกรรมการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ และรูปแบบ/วิธีการเรียนรู้

ประเภทความต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
<u>เนื้อหา/กิจกรรมการเรียนรู้</u>			
1. ความรู้เรื่องศิลปวัฒนธรรมของชุมชน	1.96	.78	ปานกลาง
2. ความรู้เรื่องการใช้ชีวิตแบบพอเพียง	2.53	.68	มาก
3. ความรู้เรื่องการปฏิบัติศาสนกิจที่ถูกต้อง	2.59	.63	มาก
4. ความรู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรม	2.51	.70	มาก
5. กิจกรรมการทำนุบำรุงและฟื้นฟูวัฒนธรรม เช่น การตั้งชมรม ลำตัด หนังตะลุง มโนรา ฯลฯ	1.80	.99	ปานกลาง
6. กิจกรรมงานรื่นเริง เช่น ร้องเพลง รำวง	1.45	1.02	ปานกลาง
7. การเข้าร่วมกลุ่มสนใจ เช่น ชมรมคนรักกล้วยไม้ ชมรมนกกรงหัวจุก	1.84	.87	ปานกลาง
8. กิจกรรมด้านงานศิลปะงานฝีมือต่างๆ เช่น การจัดดอกไม้ เย็บปัก ถักร้อย การกวี การปั้น การวาด	1.93	.87	ปานกลาง
9. กิจกรรมการท่องเที่ยวตามสถานที่ต่างๆ	2.02	.80	ปานกลาง
10. กิจกรรมทางกีฬา การออกกำลังกาย	2.28	.68	ปานกลาง
11. งานเทศกาลประจำปี/งานประเพณีในท้องถิ่น/งานการกุศล	2.00	.79	ปานกลาง
12. กิจกรรมที่โรงเรียนในชุมชนจัดขึ้น	2.24	.69	ปานกลาง
<u>แหล่งการเรียนรู้</u>			
13. สนามกีฬาประจำอำเภอ/สนามกีฬาประจำหมู่บ้าน	2.06	.84	ปานกลาง
14. ศาสนสถาน เช่น วัด มัสยิด	2.38	.68	ปานกลาง
15. โรงเรียนในชุมชน	2.41	.69	ปานกลาง
16. พระ นักบวช ผู้นำศาสนา	2.24	.88	ปานกลาง
17. ครูในชุมชน	2.30	.66	ปานกลาง
18. กลุ่มผู้เชี่ยวชาญในท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน	2.22	.71	ปานกลาง

ตาราง 8 (ต่อ)

ประเภทความต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
รูปแบบและวิธีการเรียนรู้			
19. กลุ่มเพื่อนร่วมวัย	1.98	.71	ปานกลาง
20. สวนสาธารณะ	1.83	.85	ปานกลาง
21. นิทรรศการ	1.83	.79	ปานกลาง
22. ทัศนศึกษาดูงาน	2.15	.81	ปานกลาง
23. ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	2.23	.69	ปานกลาง
24. ห้องสมุดประชาชน	2.22	.71	ปานกลาง
25. โรงเรียนในชุมชน	2.33	.69	ปานกลาง
26. การประชุมสัมมนา	1.99	.80	ปานกลาง
27. การจัดเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์	1.94	.77	ปานกลาง
28. การเรียนด้วยตนเอง จากสื่อ เช่น วิทยุ โทรทัศน์	2.10	1.60	ปานกลาง
29. การเรียนด้วยตนเองจากอินเทอร์เน็ต	1.97	.86	ปานกลาง
30. การพูดคุยตามร้านกาแฟ	1.65	.94	ปานกลาง
31. การสาธิตการแสดง การละเล่น	1.83	.87	ปานกลาง

จากตาราง 8 แสดงว่าความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนในด้านการมีชีวิตที่สมบูรณ์ ประเภทเนื้อหา/กิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีค่าเฉลี่ยความต้องการสูงสุด คือ ความรู้เรื่องการปฏิบัติศาสนกิจที่ถูกต้อง ($\bar{X} = 2.59$) รองลงมาคือ ความรู้เรื่องการใช้ชีวิตแบบพอเพียง ($\bar{X} = 2.53$) และความรู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 2.51$)

ส่วนประเภทแหล่งการเรียนรู้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความต้องการสูงสุด คือ โรงเรียนในชุมชน ($\bar{X} = 2.41$) รองลงมาคือ ศาสนสถาน เช่น วัด มัสยิด ($\bar{X} = 2.38$) และครูในชุมชน ($\bar{X} = 2.30$)

และประเภทรูปแบบและวิธีการเรียนรู้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เรียนจากโรงเรียนในชุมชน ($\bar{X} = 2.33$) รองลงมาคือ เรียนจากศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน ($\bar{X} = 2.23$) และห้องสมุดประชาชน ($\bar{X} = 2.22$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบเจตคติต่อการศึกษาและลักษณะการมุ่งอนาคต
ของประชาชนตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา บทบาททางสังคม อาชีพ และรายได้
ปรากฏผลดังตาราง 9-14

3.1 การเปรียบเทียบเจตคติต่อการศึกษาและลักษณะการมุ่งอนาคตของ
ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน

ตาราง 9 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย เจตคติต่อการศึกษาและลักษณะการมุ่งอนาคตของ ประชาชน
จำแนกตามเพศ

เจตคติต่อการศึกษาและลักษณะการ มุ่งอนาคต	เพศ				t
	ชาย		หญิง		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
เจตคติต่อการศึกษา	3.83	.56	3.88	.62	-.86
ลักษณะการมุ่งอนาคต	3.54	.47	3.58	.50	-.77

จากตาราง 9 แสดงว่าประชาชนเพศชายและเพศหญิง มีเจตคติต่อการศึกษาและ
ลักษณะการมุ่งอนาคตไม่แตกต่างกัน

3.2 การเปรียบเทียบเจตคติต่อการศึกษาและลักษณะการมุ่งอนาคตของ
ประชาชน จำแนกตามบทบาททางสังคม

ตาราง 10 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย เจตคติต่อการศึกษาและลักษณะการมุ่งอนาคตของประชาชน
จำแนกตามบทบาททางสังคม

เจตคติต่อการศึกษาและลักษณะ การมุ่งอนาคต	บทบาททางสังคม				t
	เป็นผู้นำ		ไม่ได้เป็นผู้นำ		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
เจตคติต่อการศึกษา	3.83	.57	3.87	.60	.547
ลักษณะการมุ่งอนาคต	3.58	.51	3.56	.48	-.430

จากตาราง 10 แสดงว่าประชาชนที่มีบทบาททางสังคมต่างกัน คือ เป็นผู้นำและไม่ได้เป็นผู้นำ มีเจตคติต่อการศึกษาและลักษณะการมุ่งอนาคตไม่แตกต่างกัน

3.3 การเปรียบเทียบเจตคติต่อการศึกษาและลักษณะการมุ่งอนาคตของประชาชน จำแนกตามอายุ

ตาราง 11 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย เจตคติต่อการศึกษาและลักษณะการมุ่งอนาคตของประชาชน จำแนกตามอายุ

เจตคติต่อการศึกษาและลักษณะการมุ่งอนาคต	อายุ						F
	25-35 ปี		36-45 ปี		46-60 ปี		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
เจตคติต่อการศึกษา	3.89	.58	3.81	.61	3.86	.59	.632
ลักษณะการมุ่งอนาคต	3.57	.47	3.55	.51	3.55	.50	.883

จากตาราง 11 แสดงว่าประชาชนที่มีอายุต่างกันมีเจตคติต่อการศึกษาและลักษณะการมุ่งอนาคตไม่แตกต่างกัน

3.4 การเปรียบเทียบเจตคติต่อการศึกษาและลักษณะการมุ่งอนาคตของประชาชน จำแนกตามระดับการศึกษา

ตาราง 12 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย เจตคติต่อการศึกษาและลักษณะการมุ่งอนาคตของประชาชน จำแนกตามระดับการศึกษา

เจตคติต่อการศึกษาและลักษณะการมุ่งอนาคต	ระดับการศึกษา								F
	ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า		มัธยมศึกษาตอนต้น		มัธยมศึกษาตอนปลาย/อนุปริญญา		ปริญญาตรีหรือสูงกว่า		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
เจตคติต่อการศึกษา	3.85	.57	3.87	.56	3.82	.62	3.96	.59	.70
ลักษณะการมุ่งอนาคต	3.56	.48	3.52	.46	3.54	.51	3.68	.52	.41

จากตาราง 12 แสดงว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีเจตคติต่อการศึกษาและลักษณะการมุ่งอนาคตไม่แตกต่างกัน

3.3 การเปรียบเทียบเจตคติต่อการศึกษาและลักษณะการมุ่งอนาคตของประชาชนจำแนกตามรายได้

ตาราง 13 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย เจตคติต่อการศึกษาและลักษณะการมุ่งอนาคตของประชาชนจำแนกตามรายได้

เจตคติต่อการศึกษาและ ลักษณะการมุ่งอนาคต	รายได้						F
	ต่ำกว่า 5,000 บาท		5,001- 10,000 บาท		10,001 บาทขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
เจตคติต่อการศึกษา	3.91	.50	3.68	.69	4.05	.49	11.62**
ลักษณะการมุ่งอนาคต	3.63	.43	3.42	.55	3.68	.41	10.37**

** P < .01

จากตาราง 13 แสดงว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีเจตคติต่อการศึกษาและลักษณะการมุ่งอนาคตต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเจตคติต่อการศึกษาและลักษณะการมุ่งอนาคตของประชาชน ที่มีรายได้ต่างกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของScheffeปรากฏผลดังตาราง 13.1

ตาราง 13.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างของเจตคติต่อการศึกษา ตามตัวแปรรายได้เป็นรายคู่

รายได้	ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,001 – 10,000 บาท	10,001 บาทขึ้นไป
	$\bar{X}$		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.91	.2280*	-.1399
5,001 – 10,000 บาท	3.68		-.3679*
10,001 บาทขึ้นไป	4.05		

*P < .05

จากตาราง 13.1 แสดงว่าประชาชนที่มีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท และ 10,001 บาทขึ้นไป มีเจตคติต่อการศึกษาสูงกว่าประชาชนที่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 13.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะการมุ่งอนาคต ตามตัวแปรรายได้เป็นรายคู่

รายได้	ต่ำกว่า 5,000 5,001 – 10,001 บาท			
	บาท	10,000 บาท	ขึ้นไป	
	$\bar{X}$	3.63	3.42	3.68
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.63		.2110*	-.0466
5,001 – 10,000 บาท	3.42			-.2576*
10,001 บาทขึ้นไป	3.68			

*P < .05

จากตาราง 13.2 พบว่าประชาชนที่มีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท และ 10,001 บาทขึ้นไป มีลักษณะการมุ่งอนาคตสูงกว่าประชาชนที่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 การเปรียบเทียบเจตคติต่อการศึกษาและลักษณะการมุ่งอนาคตของประชาชนจำแนกตามอาชีพ

ตาราง 14 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย เจตคติต่อการศึกษาและลักษณะการมุ่งอนาคตของประชาชนจำแนกตามอาชีพ

เจตคติต่อการศึกษาและ ลักษณะการมุ่งอนาคต	อาชีพ										F
	เกษตรกรรม		ประมง		รับจ้าง		ค้าขาย		ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ /เอกชน		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
เจตคติต่อการศึกษา	3.89	.57	3.80	.59	3.81	.54	3.67	.69	3.94	.58	2.12
ลักษณะการมุ่งอนาคต	3.59	.47	3.52	.42	3.47	.41	3.44	.54	3.63	.53	2.03

จากตาราง 14 แสดงว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีเจตคติต่อการศึกษาและลักษณะการมุ่งอนาคตไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสังคมวิทยา จิตวิทยา เศรษฐกิจกับ
ความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน

4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสังคมวิทยา ได้แก่ เพศ อายุ ระดับ
การศึกษาและบทบาททางสังคม กับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านการศึกษาสายสามัญ
ด้านอาชีพ ด้านสุขภาพอนามัยและการใช้ชีวิตในครอบครัว ด้านการเป็นพลเมืองดี และด้านการมี
ชีวิตที่สมบูรณ์ ปรากฏผล ดังตาราง 15-19

ตาราง 15 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสังคมวิทยากับความต้องการในการเรียนรู้
ตลอดชีวิต ด้านการศึกษาสายสามัญ

ปัจจัยทางด้านสังคมวิทยา	ด้านการศึกษาสายสามัญ			รวม	χ^2
	ระดับความต้องการ				
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
เพศ					
ชาย	46 (24.0)	82 (42.7)	64 (33.3)	192	
หญิง	40 (21.4)	97 (51.9)	50 (26.7)	187	3.330
อายุ					
25-35 ปี	39 (19.6)	86 (43.2)	74 (37.2)	199	
36-45 ปี	21 (19.3)	63 (57.8)	25 (22.9)	109	
46-60 ปี	26 (36.1)	30 (41.7)	16 (22.2)	72	17.496**

ตาราง 15 (ต่อ)

ปัจจัยทางด้านสังคมวิทยา	ด้านการศึกษาสายสามัญ			รวม	χ^2
	ระดับความต้องการ				
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
***ระดับการศึกษา					
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	40 (23.0)	86 (49.4)	48 (27.6)	174	
มัธยมศึกษาตอนต้น	19 (21.8)	44 (50.6)	24 (27.6)	87	
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช	16 (22.5)	30 (42.3)	25 (35.2)	71	
อนุปริญญา/ปวส	11 (19.2)	16 (30.8)	16 (34.6)	43	3.740
บทบาททางสังคม					
ไม่ได้เป็นผู้นำ	71 (23.7)	139 (46.3)	90 (30.0)	300	
เป็นผู้นำ	15 (19.0)	40 (50.6)	24 (30.4)	379	.851

*P < .05   **P < .01

*** หมายถึง ข้อคำถามในด้านนี้กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีไม่ต้องตอบ

จากตาราง 15 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านสังคมวิทยากับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการศึกษาสายสามัญ พบว่า

เพศ ระดับการศึกษา และบทบาททางสังคม ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการศึกษาสายสามัญของประชาชน

ส่วนอายุมีความสัมพันธ์กับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการศึกษาสายสามัญของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยประชาชนที่มีอายุระหว่าง 25-45 ปี มีแนวโน้มต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการศึกษาสายสามัญมากกว่าผู้ที่มีอายุระหว่าง 46-60 ปี

ตาราง 16 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสังคมวิทยากับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านอาชีพ

ปัจจัยทางด้านสังคมวิทยา	ด้านอาชีพ			รวม	χ^2
	ระดับความต้องการ				
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
เพศ					
ชาย	45 (22.4)	131 (32.9)	25 (12.4)	201	
หญิง	17 (8.6)	160 (81.2)	20 (10.2)	197	16.052**
อายุ					
25-35 ปี	31 (14.8)	153 (73.2)	25 (12.0)	209	
36-45 ปี	18 (15.5)	83 (72.8)	13 (11.4)	114	
46-60 ปี	13 (17.1)	56 (73.7)	7 (9.2)	76	.573

ตาราง 16 (ต่อ)

ปัจจัยทางด้านสังคมวิทยา	ด้านอาชีพ			รวม	χ^2
	ระดับความต้องการ				
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
ระดับการศึกษา					
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	28 (16.0)	128 (73.1)	19 (10.9)	175	
มัธยมศึกษาตอนต้น	8 (9.2)	67 (77.0)	12 (13.8)	87	
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช	19 (26.8)	48 (67.6)	4 (5.6)	71	
อนุปริญญา/ปวส	3 (11.1)	21 (77.8)	3 (11.1)	27	
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	2 (5.9)	25 (73.5)	7 (20.6)	34	16.214*
บทบาททางสังคม					
ไม่ได้เป็นผู้นำ	52 (16.8)	224 (72.3)	34 (11.0)	310	
เป็นผู้นำ	10 (11.4)	67 (76.1)	11 (12.5)	88	1.571

*P < .05   **P < .01

จากตาราง 16 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านสังคมวิทยากับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านอาชีพ พบว่า

อายุและบทบาททางสังคม ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านอาชีพของประชาชน

ส่วนเพศ และระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านอาชีพของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ โดยประชาชนที่เป็นเพศหญิง มีแนวโน้มต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านอาชีพ มากกว่าเพศชาย ทั้งนี้ประชาชนที่มีการศึกษาระดับ อนุปริญญา และปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีแนวโน้มต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านอาชีพ มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่า

ตาราง 17 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสังคมวิทยากับความต้องการในการเรียนรู้
ตลอดชีวิตด้านสุขภาพอนามัยและการใช้ชีวิตในครอบครัว

ปัจจัยทางด้านสังคมวิทยา	ด้านสุขภาพอนามัยและการใช้ชีวิต ในครอบครัว			รวม	χ^2
	ระดับความต้องการ				
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
เพศ					
ชาย	6 (3.0)	119 (59.2)	76 (37.8)	201	
หญิง	3 (1.5)	104 (52.8)	90 (45.7)	197	3.150
อายุ					
25-35 ปี	7 (3.3)	103 (49.3)	99 (47.4)	209	
36-45 ปี	2 (1.8)	70 (61.4)	42 (36.8)	114	
46-60 ปี	0 (0.0)	50 (65.8)	26 (34.2)	76	9.798*

ตาราง 17 (ต่อ)

ปัจจัยทางด้านสังคมวิทยา	ด้านสุขภาพอนามัยและการใช้ชีวิต			รวม	χ^2
	ในครอบครัว				
	ระดับความต้องการ				
น้อย	ปานกลาง	มาก			
<u>ระดับการศึกษา</u>					
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	4 (2.3)	100 (57.1)	71 (40.6)	175	
มัธยมศึกษาตอนต้น	1 (1.1)	43 (49.4)	43 (49.4)	87	
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช	3 (4.2)	45 (63.4)	45 (63.4)	71	
อนุปริญญา/ปวส	0 (0.0)	21 (77.8)	6 (22.2)	71	
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	1 (2.9)	12 (35.3)	21 (61.8)	34	17.151*
<u>บทบาททางสังคม</u>					
ไม่ได้เป็นผู้นำ	7 (2.3)	178 (57.4)	125 (40.3)	310	
เป็นผู้นำ	2 (2.3)	45 (51.1)	41 (46.6)	88	1.129

*P < .05   **P < .01

จากตาราง 17 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านสังคมวิทยากับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านสุขภาพอนามัยและการใช้ชีวิตในครอบครัว พบว่า

เพศ และบทบาททางสังคม ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านสุขภาพอนามัยและการใช้ชีวิตในครอบครัวของประชาชน

ส่วนอายุ และระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านสุขภาพอนามัยและการใช้ชีวิตในครอบครัวของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยประชาชนที่มีอายุระหว่าง 36-60 ปี มีแนวโน้มต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านสุขภาพอนามัยและการใช้ชีวิตในครอบครัว มากกว่าผู้ที่มีอายุระหว่าง 25-35 ปี ทั้งนี้

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ระดับปริญญาตรี มีแนวโน้มต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านสุขภาพอนามัยและการใช้ชีวิตในครอบครัวมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป

ตาราง 18 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสังคมวิทยากับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการเป็นพลเมืองดี

ปัจจัยทางด้านสังคมวิทยา	ด้านการเป็นพลเมืองดี			รวม	χ^2
	ระดับความต้องการ				
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
เพศ					
ชาย	9 (4.5)	137 (68.2)	55 (27.4)	201	
หญิง	12 (6.1)	138 (70.1)	47 (23.9)	197	1.020
อายุ					
25-35 ปี	11 (5.3)	138 (66.0)	60 (28.7)	209	
36-45 ปี	7 (6.1)	81 (71.1)	26 (22.8)	114	
46-60 ปี	3 (3.9)	57 (75.0)	16 (21.1)	76	2.899

ตาราง 18 (ต่อ)

ปัจจัยทางด้านสังคมวิทยา	ด้านการเป็นพลเมืองดี			รวม	χ^2
	ระดับความต้องการ				
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
ระดับการศึกษา					
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	8 (4.6)	128 (73.1)	39 (22.3)	175	
มัธยมศึกษาตอนต้น	2 (2.3)	63 (72.4)	22 (25.3)	87	
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช	8 (9.9)	50 (70.4)	13 (18.3)	71	
อนุปริญญา/ปวส	2 (7.2)	18 (66.7)	7 (25.9)	27	
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	0 (0.0)	17 (50.0)	17 (50.0)	34	21.441**
บทบาททางสังคม					
ไม่ได้เป็นผู้นำ	16 (5.2)	213 (68.7)	81 (26.1)	310	
เป็นผู้นำ	5 (5.7)	62 (70.5)	21 (23.9)	88	1.083

*P < .05   **P < .01

จากตาราง 18 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านสังคมวิทยากับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการเป็นพลเมืองดี พบว่า

เพศ อายุ และบทบาททางสังคม ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการเป็นพลเมืองดี

ส่วนระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการเป็นพลเมืองดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยประชาชนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีแนวโน้มต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการเป็นพลเมืองดีมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่า

ตาราง 19 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสังคมวิทยากับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการมีชีวิตที่สมบูรณ์

ปัจจัยทางด้านสังคมวิทยา	ด้านการมีชีวิตที่สมบูรณ์			รวม	χ^2
	ระดับความต้องการ				
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
<u>เพศ</u>					
ชาย	17 (8.5)	164 (81.6)	20 (10.0)	201	
หญิง	20 (10.2)	132 (33.2)	45 (22.8)	197	13.279**
<u>อายุ</u>					
25-35 ปี	19 (9.1)	155 (74.2)	35 (16.7)	209	
36-45 ปี	10 (8.8)	91 (79.8)	13 (11.4)	114	
46-60 ปี	8 (10.5)	51 (67.1)	17 (22.4)	76	4.584

ตาราง 19 (ต่อ)

ปัจจัยทางด้านสังคมวิทยา	ด้านการมีชีวิตที่สมบูรณ์			รวม	χ^2
	ระดับความต้องการ				
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
ระดับการศึกษา					
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	18 (10.3)	126 (72.0)	31 (17.7)	175	
มัธยมศึกษาตอนต้น	8 (9.2)	64 (73.6)	15 (17.2)	87	
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช	7 (9.9)	60 (84.5)	4 (5.6)	71	
อนุปริญญา/ปวส	2 (7.4)	21 (77.8)	4 (14.8)	27	
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	1 (2.9)	24 (70.6)	9 (26.5)	34	10.549
บทบาททางสังคม					
ไม่ได้เป็นผู้นำ	28 (9.0)	234 (75.5)	48 (15.5)	310	
เป็นผู้นำ	9 (9.1)	62 (70.5)	17 (19.3)	88	.955

*P < .05   **P < .01

จากตาราง 19 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านสังคมวิทยากับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการมีชีวิตที่สมบูรณ์ พบว่า

อายุ ระดับการศึกษา และบทบาททางสังคม ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการมีชีวิตที่สมบูรณ์

ส่วนเพศ มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการมีชีวิตที่สมบูรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยประชาชนเพศชาย มีแนวโน้มต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการมีชีวิตที่สมบูรณ์มากกว่าเพศหญิง

4.2 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านจิตวิทยา ได้แก่ เจตคติต่อการศึกษาและลักษณะการมุ่งอนาคตกับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ปรากฏผลดังตาราง 20

ตาราง 20 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างปัจจัยด้านจิตวิทยา ได้แก่ เจตคติต่อการศึกษาและลักษณะการมุ่งอนาคตกับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ปัจจัยทางด้านจิตวิทยา	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)				
	สายสามัญ	อาชีพ	สุขภาพ	พลเมืองดี	ชีวิตที่สมบูรณ์
เจตคติต่อการศึกษา	.151**	.084	.315**	.178**	.205**
ลักษณะการมุ่งอนาคต	.021	.040	.272**	.136**	.175**

** P < .01

จากตาราง 20 แสดงว่าเจตคติต่อการศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านการศึกษาสายสามัญ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการเป็นพลเมืองดีและด้านการมีชีวิตที่สมบูรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

ส่วนลักษณะการมุ่งอนาคตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการเป็นพลเมืองดีและด้านการมีชีวิตที่สมบูรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

4.3 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพ รายได้ กับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ตาราง 21 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจ กับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านการศึกษาสายสามัญ

ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ	ด้านการศึกษาสายสามัญ			รวม	χ^2
	ระดับความต้องการ				
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
อาชีพ					
เกษตรกรกรรม	20 (17.5)	55 (48.2)	39 (34.2)	114	
ประมง	22 (41.5)	23 (43.4)	8 (15.1)	53	
รับจ้าง	12 (22.6)	20 (37.7)	21 (39.6)	53	
ค้าขาย	12 (25.5)	25 (53.2)	10 (21.3)	47	
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ/เอกชน	5 (15.2)	15 (45.5)	13 (39.4)	33	
แม่บ้าน	14 (18.9)	40 (54.1)	20 (27.0)	74	22.017*
รายได้ต่อเดือน					
ต่ำกว่า 5,000 บาท	59 (36.2)	68 (41.1)	36 (22.1)	163	
5,001 บาท – 10,000 บาท	21 (15.8)	77 (57.9)	35 (26.3)	133	
10,001 บาท ขึ้นไป	5 (6.4)	32 (41.0)	41 (52.6)	78	47.115**

*P < .05   **P < .01

จากตาราง 21 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจกับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการศึกษาสายสามัญ พบว่า

อาชีพ และรายได้ มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการศึกษาสายสามัญ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยประชาชนที่มีอาชีพ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ/เอกชน แม่บ้าน และเกษตรกรกรรม มีแนวโน้มต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการศึกษาสายสามัญมากกว่าผู้ที่มีอาชีพ รับจ้าง ค้าขาย และประมง ทั้งนี้ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 5,001-10,001 บาทขึ้นไป มีแนวโน้มต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการศึกษาสายสามัญมากกว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท

ตาราง 22 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจ กับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านอาชีพ

ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ	ด้านอาชีพ			รวม	χ^2
	ระดับความต้องการ				
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
อาชีพ					
เกษตรกรกรรม	16 (13.9)	83 (72.2)	16 (13.9)	115	
ประมง	19 (35.8)	32 (60.4)	2 (3.8)	53	
รับจ้าง	6 (11.1)	41 (75.9)	7 (13.0)	54	
ค้าขาย	8 (16.3)	36 (73.5)	4 (8.2)	49	
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ/เอกชน	7 (14.9)	32 (68.1)	8 (17.0)	47	
แม่บ้าน	5 (6.7)	63 (84.0)	7 (9.3)	75	26.917**

ตาราง 22 (ต่อ)

ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ	ด้านอาชีพ			รวม	χ^2
	ระดับความต้องการ				
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
รายได้					
ต่ำกว่า 5,000 บาท	38 (23.0)	114 (69.1)	13 (7.9)	165	
5,001 บาท – 10,000 บาท	15 (10.3)	109 (74.7)	22 (15.1)	146	
10,001 บาท ขึ้นไป	8 (9.6)	68 (81.9)	7 (8.4)	83	15.958**

*P < .05   **P < .01

จากตาราง 22 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจกับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านอาชีพ พบว่า

อาชีพ และรายได้ มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยประชาชนที่มีอาชีพ แม่บ้าน รับจ้าง เกษตรกรรม และข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ/เอกชน มีแนวโน้มต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านอาชีพมากกว่า ผู้ที่มีอาชีพ ค้าขาย และประมง ทั้งนี้ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 5,001-10,001 บาท ขึ้นไป มีแนวโน้มต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านอาชีพ มากกว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท

ตาราง 23 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจ กับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านสุขภาพอนามัยและการใช้ชีวิตในครอบครัว

ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ	ด้านสุขภาพอนามัยและการใช้ชีวิตในครอบครัว			รวม	χ^2
	ระดับความต้องการ				
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
อาชีพ					
เกษตรกรรวม	3 (2.6)	62 (53.9)	50 (43.5)	115	
ประมง	1 (1.9)	39 (73.6)	13 (24.5)	53	
รับจ้าง	1 (1.9)	32 (59.3)	21 (38.9)	54	
ค้าขาย	2 (4.1)	30 (61.2)	17 (34.7)	49	
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ/เอกชน	1 (2.1)	22 (46.8)	24 (51.1)	47	
แม่บ้าน	1 (1.3)	33 (44.0)	33 (44.0)	75	15.549
รายได้					
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3 (1.8)	92 (55.8)	70 (42.4)	165	
5,001 บาท – 10,000 บาท	2 (1.4)	95 (65.1)	49 (33.6)	146	
10,001 บาท ขึ้นไป	4 (4.8)	33 (39.8)	46 (55.4)	83	15.156**

*P < .05   **P < .01

จากตาราง 23 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจกับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านสุขภาพอนามัยและการใช้ชีวิตในครอบครัว พบว่าอาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านสุขภาพอนามัยและการใช้ชีวิตในครอบครัว

ส่วนรายได้ มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านสุขภาพ อนามัยและการใช้ชีวิตในครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยประชาชนที่มีรายได้ ต่อเดือนระหว่าง ต่ำกว่า 5,000 บาท และ 5,001-10,000 บาท มีแนวโน้มต้องการในการ เรียนรู้ตลอดชีวิตด้านสุขภาพอนามัยและการใช้ชีวิตในครอบครัว มากกว่าผู้ที่มีรายได้ 10,001 บาทขึ้นไป

ตาราง 24 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจ กับความต้องการในการเรียนรู้ ตลอดชีวิต ด้านการเป็นพลเมืองดี

ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ	ด้านการเป็นพลเมืองดี			รวม	χ^2
	ระดับความต้องการ				
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
อาชีพ					
เกษตรกรกรรม	8 (7.0)	75 (65.2)	32 (27.8)	115	
ประมง	1 (1.9)	40 (75.5)	12 (22.6)	53	
รับจ้าง	0 (0.0)	43 (79.6)	11 (20.4)	54	
ค้าขาย	2 (4.1)	38 (77.6)	9 (18.4)	47	
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ/เอกชน	2 (4.3)	26 (55.3)	19 (40.4)	47	
แม่บ้าน	7 (9.3)	51 (68.0)	17 (22.7)	75	16.940
รายได้					
ต่ำกว่า 5,000 บาท	10 (6.1)	128 (77.6)	27 (16.4)	165	
5,001 บาท – 10,000 บาท	8 (5.5)	102 (69.9)	36 (24.7)	146	
10,001 บาท ขึ้นไป	2 (2.4)	44 (53.0)	37 (44.6)	83	23.687**

*P < .05   **P < .01

จากตาราง 24 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจกับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการเป็นพลเมืองดี พบว่า

อาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการเป็นพลเมืองดี

ส่วนรายได้ มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการเป็นพลเมืองดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน 10,001 บาทขึ้นไป มีแนวโน้มต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการเป็นพลเมืองดี มากกว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท และ 5,001-10,000 บาท

ตาราง 25 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจ กับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านการมีชีวิตที่สมบูรณ์

ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ	ด้านการมีชีวิตที่สมบูรณ์			รวม	χ^2
	ระดับความต้องการ				
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
อาชีพ					
เกษตรกรกรรม	14 (12.2)	88 (76.5)	13 (11.3)	115	
ประมง	2 (3.8)	43 (81.1)	8 (15.1)	53	
รับจ้าง	1 (1.9)	42 (77.8)	11 (20.4)	54	
ค้าขาย	11 (22.4)	33 (67.3)	5 (10.2)	49	
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ/เอกชน	4 (8.5)	34 (72.3)	9 (19.1)	47	
แม่บ้าน	5 (6.7)	51 (68.0)	19 (25.3)	75	24.069**

ตาราง 25 (ต่อ)

ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ	ด้านการมีชีวิตที่สมบูรณ์			รวม	χ^2
	ระดับความต้องการ				
	น้อย	ปานกลาง	มาก		
<u>รายได้</u>					
ต่ำกว่า 5,000 บาท	20 (12.1)	115 (69.7)	30 (18.2)	165	
5,001 บาท – 10,000 บาท	13 (8.9)	110 (75.3)	23 (15.8)	146	
10,001 บาท ขึ้นไป	4 (4.8)	68 (81.9)	11 (13.3)	83	5.159

*P < .05   **P < .01

จากตาราง 26 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจกับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการมีชีวิตที่สมบูรณ์ พบว่า

รายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านสุขภาพอนามัยและการมีชีวิตที่สมบูรณ์

ส่วนอาชีพ มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการมีชีวิตที่สมบูรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยประชาชนที่มีอาชีพ รับจ้าง ประมง แม่บ้าน และข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ/เอกชน มีแนวโน้มต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการมีชีวิตที่สมบูรณ์มากกว่าผู้ที่มีอาชีพ เกษตรกรรม และค้าขาย

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการเรียนรู้
ตลอดชีวิตของประชาชน ปรากฏผลดังตาราง 26

ตาราง 26 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการเรียนรู้ตลอดชีวิตตามความคิดเห็นของ
ประชาชน จำแนกตามรายด้าน

ปัญหาอุปสรรค			ข้อเสนอแนะ		
ด้านการศึกษาสายสามัญ	จำนวน (N=49)	ร้อยละ ของผู้ตอบ	ด้านการศึกษาสายสามัญ	จำนวน (N=25)	ร้อยละ ของผู้ตอบ
1. ประชาชนไม่ค่อยให้ความสำคัญ	47	96.0	1. จัดตั้งกองทุนหมุนเวียนหรือ กองทุนกักยืมทางการศึกษา หรือทุนการศึกษาสำหรับ การศึกษานอกระบบ	20	80.0
2. ไม่มีเวลาว่าง	40	81.6	2. ควรจัดการเรียนการสอน ภายในชุมชนและใช้เวลา ในช่วงว่างเว้นจากงานประจำ	10	40.0
3. สถานที่เรียนอยู่ห่างไกล	25	51.0	3. ควรจัดวิทยากร/ผู้ให้ การศึกษอบรมจากภายนอก มาให้ความรู้กับคนในชุมชน	10	40.0
4. ขาดงบประมาณ/ค่าใช้จ่ายในการ เรียน	24	49.0	4. ควรศึกษาบริบทของชุมชน วัฒนธรรมของชุมชนก่อน การจัดการศึกษา	8	32.0
5. การจัดการเรียนการสอนไม่ค่อยตรง กับความต้องการของชุมชน	20	40.8	5. จัดศูนย์การศึกษาขึ้นใน ชุมชน	7	28.0
6. ขาดสถานที่เรียนภายในชุมชน	15	30.6	6. ควรส่งเสริมทำความเข้าใจให้ ประชาชนตระหนักถึง ความสำคัญของการศึกษา	5	24.0
7. ขาดอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการ สอน	15	30.6			

ตาราง 26 (ต่อ)

ปัญหาอุปสรรค			ข้อเสนอแนะ		
ด้านอาชีพ	จำนวน (N=33)	ร้อยละ ของผู้ตอบ	ด้านอาชีพ	จำนวน (N=26)	ร้อยละ ของผู้ตอบ
1.ขาดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุน	30	91.0	1. ควรจัดให้มีการฝึกอบรมเพิ่มทักษะด้านอาชีพในชุมชน	20	77.0
2.เรียนรู้เรื่องการประกอบอาชีพแล้วแต่ขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพ	25	75.7	2. ควรมีการประเมินความต้องการของชุมชนก่อนการจัดฝึกอบรมด้านอาชีพ	17	65.3
3. ความรู้เรื่องอาชีพที่ได้รับการส่งเสริมไม่ตรงกับความต้องการของชุมชน	22	66.6	3. จัดแหล่งเรียนรู้ด้านอาชีพในชุมชน	16	61.5
4. ขาดข่าวสาร/ข้อมูลความรู้	18	54.5	4. ควรมีการแนะนำให้ความรู้มีการประชาสัมพันธ์เรื่องการเรียนรู้อย่างทั่วถึง	11	42.3
5. การให้ความรู้ด้านนี้ยังไม่ทั่วถึงและขาดความต่อเนื่อง	10	30.0	5. หลังการฝึกอบรมหรือให้ความรู้แล้วควรมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง	3	11.5
			6. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การสนับสนุนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง	2	7.6
ด้านสุขภาพอนามัยและการใช้ชีวิตในครอบครัว	จำนวน (N=30)	ร้อยละ ของผู้ตอบ	ด้านสุขภาพอนามัยและการใช้ชีวิตในครอบครัว	จำนวน (N=32)	ร้อยละ ของผู้ตอบ
1. ขาดความรู้ที่ถูกต้องในด้านการดูแลสุขภาพ	27	90.0	1. ควรมีเจ้าหน้าที่มาให้ความรู้และคำแนะนำเรื่องสุขภาพในชุมชนเป็นประจำและต่อเนื่อง	28	87.5
2. ประชาชนมักละเลยและไม่ให้ความสำคัญเรื่องสุขภาพของตนเอง	10	33.3	2. รัฐควรจัดให้มีศูนย์สุขภาพภายในชุมชน	16	50.0
3. ขาดการประชาสัมพันธ์และการรณรงค์อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง	8	26.6	4. ควรจัดแหล่งเรียนรู้และสถานที่ประกอบกิจกรรมด้านสุขภาพภายในหมู่บ้าน	9	28.1
4. ขาดผู้ที่ให้ความรู้และคำแนะนำ	6	20.0	5. รณรงค์ให้มีการตรวจสุขภาพประจำปีหรือการจัดกิจกรรมรณรงค์เรื่องสุขภาพ	7	21.8

ตาราง 26 (ต่อ)

ปัญหาอุปสรรค			ข้อเสนอแนะ		
ด้านการเป็นพลเมืองดี	จำนวน (N=19)	ร้อยละ ของผู้ตอบ	ด้านการเป็นพลเมืองดี	จำนวน (N=27)	ร้อยละ ของผู้ตอบ
1. ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้ เรื่องหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี	14	73.6	1. ควรมีวิทยากรมาให้ความรู้ใน ชุมชน	23	85.1
2. ขาดวิทยากรผู้ให้ความรู้	12	63.1	2. อบรมให้ความรู้เรื่องการเป็น พลเมืองดี	20	74.0
3. ขาดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามา ส่งเสริมและให้ความรู้ทางด้านนี้	8	42.1	3. รัฐต้องรณรงค์ส่งเสริมให้คน มีจิตสำนึกในการเป็น พลเมืองดี	16	59.2
4. ขาดความรู้เรื่องกฎหมายที่ประชาชน ควรรู้	7	36.8			
ด้านการมีชีวิตที่สมบูรณ์	จำนวน (N=27)	ร้อยละ ของผู้ตอบ	ด้านการมีชีวิตที่สมบูรณ์	จำนวน (N=23)	ร้อยละ ของผู้ตอบ
1. คนมักมองเรื่องปากท้องสำคัญกว่า	20	74.7	1. ควรมีการส่งเสริมและรณรงค์ อย่างต่อเนื่องและ ประชาสัมพันธ์ให้ความ หลากหลายวิธีการมากขึ้น	20	87.0
2. ขาดการเผยแพร่และการถ่ายทอด ความรู้ด้านนี้	18	66.6	2. รัฐควรมีมาตรการในการ ส่งเสริมให้คนเห็น ความสำคัญเรื่องชีวิตโดยไม่ มองเรื่องปากท้องเป็นหลัก	18	78.2
3. ประชาชนไม่ค่อยให้ความสำคัญใน ด้านนี้	10	37.0	3. ควรมีการส่งเสริมฟื้นฟูและ สืบทอดความรู้ด้านนี้ให้มาก ขึ้น	13	56.5
4. ขาดผู้ที่จ้ะริเริ่มฟื้นฟูวัฒนธรรม ประเพณีต่างๆ	5	18.5			
5. ขาดผู้นำในด้านนี้	4	15.0			
6. วัฒนธรรมต่างๆเริ่มถดถอยลงมาก	3	11.1			

จากตาราง 26 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน ตามความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป ปรากฏผลดังนี้

ด้านการศึกษาสายสามัญ พบว่า ส่วนใหญ่ประชาชนไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการศึกษาในด้านนี้ ร้อยละ 96.0 รองลงมาคือไม่มีเวลาว่าง ร้อยละ 81.6 ส่วนข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา ส่วนใหญ่เห็นว่าควรจัดตั้งกองทุนหมุนเวียน กองทุนกู้ยืมทางการศึกษาหรือทุนการศึกษาสำหรับการศึกษานอกระบบ ร้อยละ 80.0 รองลงมาคือ เห็นว่าควรจัดการเรียนการสอนภายในชุมชนโดยใช้เวลาในช่วงว่างเว้นจากงานประจำ และควรจัดวิทยากร/ผู้ให้การศึกษาอบรมจากภายนอก มาให้ความรู้กับคนในชุมชน ร้อยละ 40.0 ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม โดยผู้ร่วมสนทนาส่วนใหญ่เห็นว่า มีปัญหาอุปสรรคเรื่องเวลาว่าง เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพที่ไม่มีวันหยุดที่แน่นอน จึงไม่มีเวลาว่างในการศึกษาต่อ/หรือเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบกับสถานที่เรียนอยู่ห่างไกลต้องเดินทางไปเรียนในตัวอำเภอหรือจังหวัด บางส่วนเห็นว่าปัญหาด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษาก็เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่ทำให้ประชาชนไม่

สนใจศึกษาต่อ ประกอบกับอาชีพที่ทำส่วนใหญ่คิดว่าไม่ต้องใช้ความรู้ในด้านนี้ก็สามารถประกอบอาชีพได้ และมีบางส่วนเห็นว่าความความอายที่จะเรียนเพราะคิดว่าตนเองอายุมาก เป็นอุปสรรคอีกประการในการตัดสินใจเรียนรู้ด้านการศึกษาสายสามัญ ส่วนใหญ่จึงมีความเห็นว่าควรจัดให้มีการเรียนการสอนภายในหมู่บ้านโดยจัดในช่วงเวลาที่ประชาชนเสร็จสิ้นจากการประกอบอาชีพประจำ หรือใช้โรงเรียนในชุมชนเป็นสถานที่เรียน ส่วนปัญหาด้านงบประมาณส่วนใหญ่เห็นว่ารัฐควรจัดตั้งกองทุนกู้ยืมหรือจัดการศึกษาฟรีสำหรับการศึกษาผู้ใหญ่ และควรให้หน่วยงานในท้องถิ่นสนับสนุนในการจัดการศึกษาสำหรับผู้ใหญ่

ด้านอาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่าขาดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุน ร้อยละ 91.0 รองลงมาคือ เรียนรู้เรื่องการประกอบอาชีพแล้วแต่ขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพ ร้อยละ 75.7 ส่วนข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา ส่วนใหญ่เห็นว่าควรจัดให้มีการฝึกอบรมเพิ่มทักษะด้านอาชีพในชุมชน ร้อยละ 77.0 รองลงมาคือ เห็นว่าควรมีการประเมินความต้องการของชุมชนก่อนการจัดฝึกอบรมด้านอาชีพ ร้อยละ 66.3 ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม ที่ส่วนใหญ่เห็นว่าขาดแหล่งการเรียนรู้ด้านอาชีพ ทั้งในด้านบุคคลที่จะมาให้ความรู้ สถานที่ และข่าวสารข้อมูลต่างๆ ประกอบกับหน่วยงานราชการที่มาให้ความรู้นั้นมีน้อยและดำเนินการไม่ต่อเนื่อง ไม่มีการติดตามประเมินผลหลังการให้ความรู้ บางครั้งจัดการเรียนรู้ไม่ตรงกับความต้องการของชุมชนโดยดำเนินการตามนโยบายเป็นหลัก ราชการยังขาดความจริงใจในการปฏิบัติงาน ส่วนปัญหาสำคัญอีกประการคือ ประชาชนมักไม่ให้ความสำคัญในการพัฒนาทักษะอาชีพเพิ่มเติม และเห็นว่าเป็นเรื่องที่เสียเวลา เสียค่าใช้จ่ายซึ่งไม่ได้รับผลตอบแทนที่เห็นได้ชัด ส่วนใหญ่จึงเห็นว่าควรจัดให้มีวิทยากรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้ในหมู่บ้าน หรือส่งบุคคลในชุมชนไปอบรมเพื่อนำมาเผยแพร่ความรู้ให้กับบุคคลอื่น และควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเผยแพร่ความรู้ในรูปแบบวิธีการที่หลากหลายมากขึ้น บางส่วนเห็นว่าควรโอนหน้าที่การพัฒนาความรู้ด้านอาชีพให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแล เพราะมีความใกล้ชิดและเข้าใจความต้องการของชุมชน และควรมีการรณรงค์ให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาชีวิตและอาชีพ

ด้านสุขภาพอนามัยและการใช้ชีวิตในครอบครัว พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ขาดความรู้ที่ถูกต้องในด้านการดูแลสุขภาพ ร้อยละ 90.0 รองลงมาคือ ประชาชนมักละเลยและไม่ให้ความสำคัญเรื่องสุขภาพของตนเอง ร้อยละ 33.3 ส่วนข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา ส่วนใหญ่เห็นว่า ควรมีเจ้าหน้าที่มาให้ความรู้และคำแนะนำเรื่องสุขภาพในชุมชนเป็นประจำและต่อเนื่อง ร้อยละ 87.6 รองลงมาคือ เห็นว่ารัฐควรจัดให้มีศูนย์สุขภาพภายในชุมชน ร้อยละ 50.0 ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลจากการสนทนากลุ่มที่ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ประชาชนไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพและมีความเชื่อผิดๆ เกี่ยวกับการรักษาโรคบางชนิด ประกอบกับไม่ค่อยมีเวลาว่างในการเข้าร่วมกิจกรรมด้านสุขภาพ ตลอดจนขาดแหล่งการเรียนรู้ที่สะดวก หน่วยงานที่รับผิดชอบยังดูแลประชาชนไม่ทั่วถึง ขาดการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ความรู้ใน

รูปแบบที่หลากหลายให้กับประชาชน บุคคลที่เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญในชุมชน เช่น อสม.ยังขาดศักยภาพในการปฏิบัติงานและการดำเนินการไม่ต่อเนื่องขาดการสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง ส่วนใหญ่จึงเห็นว่าควรมีการรณรงค์กระตุ้นจิตสำนึกให้ประชาชนสนใจการดูแลสุขภาพของตนเอง เน้นการสร้างสุขภาพแทนการซ่อมสุขภาพ หน่วยงานที่รับผิดชอบควรจัดหน่วยสุขภาพเคลื่อนที่เข้าไปให้ความรู้กับประชาชนและควรเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่ม อสม.ที่มีอยู่ในชุมชนเพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนควรมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านสุขภาพอย่างต่อเนื่อง

ด้านการเป็นพลเมืองดี พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้เรื่องหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี ร้อยละ 73.6 รองลงมาคือ ขาดวิทยากรผู้ให้ความรู้ ร้อยละ 63.1 ส่วนข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา ส่วนใหญ่เห็นว่าควร ควรมีวิทยากรมาให้ความรู้ในชุมชน ร้อยละ 85.1 รองลงมาคือ เห็นว่า ควรอบรมให้ความรู้เรื่องการเป็นพลเมืองดี ร้อยละ 74.0 ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลจากการสนทนากลุ่มที่ส่วนใหญ่เห็นว่าประชาชนส่วนใหญ่ ยังไม่เข้าใจหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี จึงขาดการให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ในด้านนี้ ประกอบกับเห็นว่าเป็นเรื่องไกลตัวและกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านนี้ เกิดขึ้นนาน ๆ ครั้งทำให้ไม่เกิดความต่อเนื่อง ส่วนใหญ่จึงเห็นว่าควรมีการจัดอบรม รณรงค์ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องการเป็นพลเมืองดีที่พึงประสงค์ของประเทศ และควรมีการจัดหน่วยให้ความรู้เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวันต่างๆให้กับประชาชน ตลอดจนให้ความสะดวกในการขอคำปรึกษาด้านกฎหมายที่จำเป็นสำหรับประชาชน โดยประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ด้านการมีชีวิตที่สมบูรณ์ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มักมองเรื่องปากท้องสำคัญกว่า ร้อยละ 74.7 รองลงมาคือ ขาดการเผยแพร่และการถ่ายทอดความรู้ด้านนี้ ร้อยละ 66.6 ส่วนข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา ส่วนใหญ่เห็นว่า ควรมีการส่งเสริมและรณรงค์อย่างต่อเนื่อง และประชาสัมพันธ์ให้ความหลากหลายวิธีการมากขึ้น ร้อยละ 87.0 รองลงมาคือ เห็นว่า รัฐควรมีมาตรการในการส่งเสริมให้คนเห็นความสำคัญเรื่องชีวิตโดยไม่มองเรื่องปากท้องเป็นหลัก ร้อยละ 78.2 ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับข้อมูลจากการสนทนากลุ่มที่ส่วนใหญ่เห็นว่า ประชาชนไม่ค่อยให้ความสำคัญในการหาความรู้ในด้านนี้เท่าที่ควรเพราะคิดว่าเป็นเรื่องที่จับต้องไม่ได้ งบประมาณที่รัฐจัดให้เพื่อส่งเสริมกิจกรรมทางด้านนี้ยังไม่เพียงพอ และการรวมกลุ่มเพื่อจัดกิจกรรมด้านนี้น้อย มักจะมุ่งเน้นงานรื่นเริง บันเทิง ไม่ค่อยมีกิจกรรมหรือกลุ่มกิจกรรมที่สร้างสรรค์ส่วนใหญ่จึงเห็นว่าควรจัดให้มีการฝึกอบรมสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนสนใจเรื่องคุณธรรมจริยธรรม เรื่องของชีวิต โดยจัดกิจกรรมด้านนี้ให้มากขึ้นและปรับเปลี่ยนรูปแบบกิจกรรมให้มีความน่าสนใจ ควรเน้นกิจกรรมที่สร้างคุณธรรมจริยธรรม สร้างความรักความสามัคคีของคนในชุมชน และให้ครอบคลุมถึงกลุ่มเด็กและเยาวชนด้วย เช่น การจัดค่ายอบรมจริยธรรมในช่วงปิดภาคเรียน การจัดมหกรรมกีฬาต้านยาเสพติด เป็นต้น